

COVID-19

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΟΝΑΪΟΥ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ

27 Μαρτίου 2020
#Coronavirus

1 Υγειονομικά μέτρα

Συμβουλευτική ομάδα και το έργο της

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκρότησε τον Μάρτιο μια ομάδα **7 ανεξάρτητων επιδημιολόγων και ιολόγων** υπό την προεδρία της προέδρου κ. φον ντερ Λάιεν, με αντιπρόεδρο την Επίτροπο Κυριακίδη. Στόχος είναι να δοθούν **κατευθυντήριες γραμμές** σχετικά με επιστημονικά τεκμηριωμένα και συντονισμένα μέτρα διαχείρισης κινδύνου και να παρασχεθούν συμβουλές σχετικά με:

- τα **μέτρα αντιμετώπισης** σε όλα τα κράτη μέλη
- τα **κενά στην κλινική διαχείριση**
- την **κατά προτεραιότητα ιεράρχηση της υγειονομικής περίθαλψης**, της πολιτικής προστασίας και άλλων πόρων
- τα μέτρα πολιτικής για τις **μακροπρόθεσμες συνέπειες του κοροναϊού**

Με βάση τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις του **Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων** και κατόπιν ενημέρωσης από την ομάδα, η Επιτροπή δημοσίευσε στις 19 Μαρτίου συστάσεις σχετικά με κοινοτικά μέτρα (όπως η κοινωνική απομόνωση) και στρατηγικές διαγνωστικής εξέτασης.

Αύξηση της παραγωγής μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ)

Η Επιτροπή λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει τον επαρκή εφοδιασμό με μέσα ατομικής προστασίας σε όλη την Ευρώπη. Συνεργάζεται στενά με τα κράτη μέλη για να αξιολογήσει το διαθέσιμο **απόθεμα ΜΑΠ** στην ΕΕ, την **παραγωγική ικανότητα** και τις **προβλεπόμενες ανάγκες**.

Η Επιτροπή εξέδωσε επίσης **σύσταση για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και την εποπτεία της αγοράς**. Με τον τρόπο αυτό θα αυξηθεί ο εφοδιασμός των αρχών πολιτικής προστασίας με ορισμένους τύπους μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), χωρίς να θίγονται τα πρότυπα υγείας και ασφάλειας.

Η Επιτροπή συζητά με τη βιομηχανία για τον τρόπο **μετατροπής των γραμμών παραγωγής** για την παροχή περισσότερων ΜΑΠ. Για παράδειγμα, οι κατασκευαστές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ενδέχεται να είναι σε θέση να κατασκευάσουν μάσκες. Κατόπιν επείγοντος αιτήματος της Επιτροπής, οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης και τα εθνικά μέλη τους **προσφέρουν δωρεάν τα ευρωπαϊκά πρότυπα για ιατρικές προμήθειες**. Αυτό θα επιτρέψει στους παραγωγούς να διαθέσουν ταχύτερα στην αγορά συσκευές υψηλής απόδοσης.

Απαιτούμενες άδειες εξαγωγής για τα μέσα ατομικής προστασίας

Οι εξαγωγές των μέσων ατομικής προστασίας εκτός της ΕΕ υπόκεινται πλέον σε **άδεια εξαγωγής που χορηγείται από τα κράτη μέλη**. Στο πλαίσιο αυτού του προσωρινού μέτρου, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν άδειες όταν δεν υπάρχει απειλή για τη διαθεσιμότητα αυτών των μέσων στην Ένωση ή για ανθρωπιστικούς λόγους. Αρκετές ευρωπαϊκές χώρες έχουν εξαιρεθεί από την απαίτηση άδειας.

Η Επιτροπή έχει δρομολογήσει **4 κοινές συμβάσεις για μέσα ατομικής προστασίας με τα κράτη μέλη**:

- **28 Φεβρουαρίου**: πρόσκληση υποβολής προσφορών για μάσκες
- **17 Μαρτίου**: δύο προσκλήσεις υποβολής προσφορών, η πρώτη για μάσκες προσώπου, γάντια, γυαλιά, ασπίδες προσώπου, χειρουργικές μάσκες και στολές, και η δεύτερη για αναπνευστήρες
- **19 Μαρτίου**: κοινή σύμβαση για διαγνωστικά μέσα

Στις 24 Μαρτίου οι παραγωγοί υπέβαλαν προσφορές που κάλυπταν, ακόμη και υπερέβαιναν, τις ποσότητες που ζήτησαν τα 25 κράτη μέλη τα οποία συμμετείχαν στις δύο πρώτες προαναφερόμενες προσκλήσεις.

Η Επιτροπή θα δημιουργήσει ένα **απόθεμα ιατρικού εξοπλισμού**, όπως αναπνευστήρες και προστατευτικές μάσκες που θα διανέμονται εκεί όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ **RescEU**.

2 Μέτρα για τα σύνορα και την κινητικότητα

Ευρωπαϊκές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα **μέτρα διαχείρισης των συνόρων** για την προστασία της υγείας και τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας εμπορευμάτων και βασικών υπηρεσιών

> Εγκρίθηκε από τους ηγέτες της ΕΕ στις 17 Μαρτίου

Προσωρινός περιορισμός **μη αναγκαιών ταξιδιών στην ΕΕ** (30 ημέρες) με εξαιρέσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες ταξιδιωτών.

> Εγκρίθηκε από τους ηγέτες της ΕΕ στις 17 Μαρτίου

Κατευθυντήριες οδηγίες για τις πράσινες λωρίδες

Στις 23 Μαρτίου 2020 η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τις «πράσινες λωρίδες» προς τα κράτη μέλη για την **διασφάλιση ταχείας και συνεχούς ροής εμπορευμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ** και την αποφυγή συμφόρησης σε βασικά σημεία διέλευσης των εσωτερικών συνόρων.

Επαναπατρισμός των πολιτών της ΕΕ

Μέχρι στιγμής έχουν **επαναπατριστεί χιλιάδες πολίτες** από την Κίνα, την Ιαπωνία, τις ΗΠΑ, το Μαρόκο, την Τυνησία και τη Γεωργία και προσεχώς από πολλές περισσότερες χώρες, χάρη στην υλικοτεχνική και οικονομική υποστήριξη της ΕΕ, και οι επαναπατρισμοί συνεχίζονται.

Στήριξη των αεροπορικών εταιρειών

Η ΕΕ έχει συμφωνήσει σε νομοθεσία σύμφωνα με την οποία οι αεροπορικές εταιρείες δεν θα εκτελούν «**πτήσεις φαντάσματα**» για να συμμορφώνονται με τον κανόνα «απώλεια σε περίπτωση μη χρήσης» («use-it-or lose-it»), που υποχρεώνει τους αερομεταφορείς να χρησιμοποιούν το 80 % των χρονοθυρίδων που τους έχουν παραχωρηθεί προκειμένου να τις διατηρήσουν το επόμενο έτος.

Στις 26 Μαρτίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε **οδηγίες καλώντας τα κράτη μέλη της ΕΕ να στηρίξουν τις εμπορευματικές αερομεταφορές** κατά τη διάρκεια της κρίσης του κοροναϊού. Οι οδηγίες συνιστούν επιχειρησιακές και οργανωτικές αλλαγές ώστε να **διασφαλιστούν οι συνεχείς ροές των αναγκαίων μεταφορών**, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών προμηθειών και του προσωπικού.

3 Οικονομικά μέτρα

Κινητοποίηση του προϋπολογισμού της ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για τη διάσωση θέσεων εργασίας και τη στήριξη των επιχειρήσεων που πλήττονται από την κρίση

Μέτρα ρευστότητας για τη στήριξη των ΜΜΕ που δέχονται ισχυρό πλήγμα

Ο Όμιλος ΕΤΕπ θα έχει ως στόχο τη δημιουργία πρόσθετων επενδύσεων ύψους **20 δισ. ευρώ** σε **μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις**, εν μέρει με τη χρήση ιδίων κεφαλαίων και εν μέρει με την στήριξη του προϋπολογισμού της ΕΕ.

ΤΗ Επιτροπή θα διαθέσει **1 δισ. ευρώ** εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων** (ΕΤΕπ), ώστε να μπορεί να παρέχει ρευστότητα στις **ΜΜΕ**, κινητοποιώντας **8 δισ. ευρώ** για να βοηθήσει τουλάχιστον **100 000 επιχειρήσεις**

Η Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κοροναϊού

Εγκρίθηκε η πρόταση της Επιτροπής για επενδυτική πρωτοβουλία ύψους **37 δισ. ευρώ**. Αποτελείται από μη χρησιμοποιηθέντα κονδύλια της πολιτικής για τη συνοχή και περιλαμβάνει την επίσπευση των δαπανών και την ανακατεύθυνσή τους στον αγώνα κατά του κοροναϊού:

- περίπου **8 δισ. ευρώ** από τα μη δαπανηθέντα κονδύλια της πολιτικής συνοχής της ΕΕ, τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να κρατήσουν αντί να τα επιστρέψουν στην ΕΕ
- Συγχρηματοδότηση ύψους **29 δισ. ευρώ** από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Επιπλέον, η Επιτροπή προτείνει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν για τις συναφείς με τον κοροναϊό δαπάνες έως 28 δισ. ευρώ που έχουν διατεθεί για δαπάνες στο πλαίσιο της διαρθρωτικής χρηματοδότησης 2014-2020, αλλά δεν έχουν ακόμη ανατεθεί σε έργα.

Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ

Μετά από πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το **Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ** θα είναι πλέον σε θέση να παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη που πλήττονται από κρίσεις δημόσιας υγείας, όπως αυτή που προκλήθηκε από τον κοροναϊό.

Κρατικές ενισχύσεις

Η κύρια **δημοσιονομική αντιμετώπιση** του κοροναϊού θα προέλθει από τους εθνικούς προϋπολογισμούς των κρατών μελών. Η Επιτροπή έχει θεσπίσει προσωρινούς κανόνες για τις **κρατικές ενισχύσεις**, ώστε οι κυβερνήσεις να μπορούν να παρέχουν ρευστότητα στην οικονομία για τη **στήριξη των πολιτών και των επιχειρήσεων**, ιδίως των ΜΜΕ και για τη **διάσωση των θέσεων εργασίας στην ΕΕ**.

Μέσα σε λίγες μέρες από την έναρξη ισχύος των νέων προσωρινών κανόνων, η Επιτροπή εξέδωσε **πολυάριθμες αποφάσεις** για την έγκριση εθνικών μέτρων από διαφορετικά κράτη μέλη, όπως τα **καθεστώτα εγγυήσεων για τις επιχειρήσεις** και τα **κονδύλια για τη στήριξη της παραγωγής** και τον **εφοδιασμό σε ιατροτεχνολογικά προϊόντα και μάσκες**.

Ευελιξία του ευρωπαϊκού δημοσιονομικού πλαισίου

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενεργοποίησε τη «ρήτρα διαφυγής» για να καταστεί δυνατή η παροχή έκτακτης δημοσιονομικής στήριξης. Αυτό θα επιτρέψει να **εφαρμόζονται οι δημοσιονομικοί μας κανόνες με μέγιστη ευελιξία** ώστε να βοηθήσουμε τις εθνικές κυβερνήσεις να στηρίξουν οικονομικά τα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και τις επιχειρήσεις, καθώς και να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Αντίδραση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω του κοροναϊού

Τα οικονομικά μέτρα της Επιτροπής θα συμπληρώσουν το ποσό των **750 δισ. ευρώ του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας** για την αγορά ιδιωτικών και δημόσιων τίτλων κατά τη διάρκεια της κρίσης, επιπλέον του προγράμματος ύψους 120 δισ. ευρώ που είχε αποφασιστεί προηγουμένως.

Έλεγχος των ξένων άμεσων επενδύσεων

Στις 25 Μαρτίου η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να ελέγχουν τις ξένες άμεσες επενδύσεις και την απόκτηση ελέγχου σε επιχειρήσεις ή την επιρροή σε αυτές. Στόχος είναι η προστασία των **ζωτικής σημασίας ευρωπαϊκών περιουσιακών στοιχείων** και της τεχνολογίας στην παρούσα κρίση.

4 Προώθηση της έρευνας, περιλαμβανομένης της έρευνας για ένα εμβόλιο

Η Επιτροπή έχει κινητοποιήσει ποσό που φτάνει τα **140 εκατ. ευρώ** για την ανάπτυξη εμβολίων, νέων θεραπειών, διαγνωστικών εξετάσεων και ιατρικών συστημάτων για την πρόληψη της εξάπλωσης του κοροναϊού και τη διάσωση ανθρώπινων ζωών.

Επιλέχθηκαν **17 έργα**, με τη συμμετοχή **136 ερευνητικών ομάδων**, τα οποία θα λάβουν **47,5 εκατ. ευρώ** από το πρόγραμμα της ΕΕ «Ορίζων 2020» για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας.

Η **Πρωτοβουλία για τα Καινοτόμα Φάρμακα** δρομολόγησε μια πρόταση υποβολής προσφορών έκτακτης ανάγκης με χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ύψους έως και **45 εκατ. ευρώ**, ποσό το οποίο θα πρέπει να συμπληρωθεί από την φαρμακευτική βιομηχανία.

Η Επιτροπή προσέφερε στην **CureVac**, έναν εξαιρετικά καινοτόμο ευρωπαϊκό παρασκευαστή εμβολίων, υποστήριξη ύψους έως και 80 εκατ. ευρώ υπό μορφή εγγύησης της ΕΕ για δάνειο από την ΕΤΕπ. Η εταιρεία έχει ως στόχο να δρομολογήσει κλινικές δοκιμές για εμβόλιο έως τα τέλη Ιουνίου 2020.

Στο πλαίσιο του προγράμματος επιτάχυνσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας, η πρόσκληση υποβολής προσφορών ύψους **164 εκατ. ευρώ** προσέλκυσε σημαντικό αριθμό νεοφυών επιχειρήσεων και ΜΜΕ με καινοτομίες που θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της πανδημίας.

5 Καταπολέμηση της παραπληροφόρησης

Η Επιτροπή είναι σε στενή επαφή με τις πλατφόρμες των **μέσων κοινωνικής δικτύωσης**. Όλες οι μεγάλες πλατφόρμες έλαβαν μέτρα για την **προώθηση έγκυρου περιεχομένου** και τον υποβιβασμό ή την αφαίρεση του παραπληροφόρου, παράνομου και βλαβερού περιεχομένου, όπως είναι για παράδειγμα οι θεωρίες συνωμοσίας σχετικά με την προέλευση του ιού ή η εικαζόμενη σκόπιμη εξάπλωσή του.

Η αντιπρόεδρος της Επιτροπής, κ. Βιέρα Γιούροβα πραγματοποιεί συναντήσεις με τις εταιρείες Google, Facebook, Twitter, Microsoft και άλλες για να συζητήσει για τα μέτρα που έχουν ληφθεί και την ανάληψη περαιτέρω δράσης.

Μέχρι στιγμής, περισσότερες από **110 αφηγήσεις παραπληροφόρησης** σχετικά με τον κοροναϊό αποκαλύφθηκαν, δημοσιεύθηκαν και διορθώθηκαν στον ιστοτόπο www.EUvsDisinfo.eu.

Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης συνεργάζονται στενά με άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω του **συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης** που δημιουργήθηκε τον Μάρτιο του 2019, καθώς και με **διεθνείς εταιρείες** από την G7 και το NATO.

Επικαιροποιημένες και επαληθευμένες πληροφορίες διατίθενται στον ιστοτόπο της Επιτροπής για την αντιμετώπιση του κοροναϊού.